ANY DE LA FE 2012 2013

Viu-lo!

Arquebisbat de Tarragona 28 d'octubre de 2012

JA HEM COMENÇAT L'ANY DE LA FE

Des del passat 11 d'octubre fins al diumenge de Crist Rei de l'any vinent, dia 24 de novembre de 2013, l'Església viurà amb més o menys intensitat aquest esdeveniment. L'Església vol dir nosaltres. Juntament amb l'Any de la fe hem sentit a parlar de l'aniversari del concili Vaticà II i de la celebració d'una assemblea del Sínode de Bisbes. Són coses complementàries, però diferents.

L'obertura solemne de l'últim Concili es va celebrar l'11 d'octubre de 1962 en el marc incomparable de la basílica de Sant Pere del Vaticà, abarrotada de milers de persones entre els Pares conciliars, els experts i els convidats, i presidit pel papa Joan XXIII. L'escaiença del cinquantè aniversari d'aquesta efemèride ha motivat el desig de Benet XVI de celebrar un Any de la fe, que té identitat pròpia més enllà de la sola commemoració d'un aniversari. Junt amb el concili Vaticà II ha volgut commemorar també els vint anys de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica.

Per altra banda van coincidir els dies de l'inici de l'Any de la fe amb la celebració de la XIII Assemblea general ordinària del Sínode de Bisbes, que avui s'acaba. Un Sínode és una assemblea que reuneix una representació de bisbes de tot el món juntament amb el bisbe de Roma. El Sínode és una institució que, si bé ja havia existit en l'Església, en la seva forma actual va néixer per voler del concili Vaticà II, per donar resposta al desig dels pares conciliars de mantenir viu l'esperit de col·legialitat sorgit de l'experiència conciliar. Es reflexiona a l'entorn d'un tema concret preparat amb anterioritat; en aquesta ocasió «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana».

De fet, però, aquest suplement del FULL DOMINICAL que teniu a les mans ve motivat més que res per la celebració de l'Any de la fe. Ens proposem ajudar a viure'l publicant periòdicament aquestes pàgines amb pregàries, comentaris dels Pares de l'Església sobre el Credo, testimonis de la fe... Ens farem ressò també de diferents activitats motivades per aquest Any que s'organitzin sobretot en l'àmbit de la nostra arxidiòcesi.

L'Any de la fe vol contribuir a una renovada conversió al Senyor Jesús i al redescobriment de la pròpia fe, de tal manera que tots els membres de l'Església siguin per al món d'avui testimonis convençuts i convincents del Ressuscitat, capaços d'assenyalar la «porta de la fe» a tants homes i dones que busquen la veritat. Aquesta «porta» obre els ulls de l'home per veure Jesucrist present entre nosaltres.

Ja n'hi havia hagut un altre, d'Any de la fe. Va ser l'any 1967-1968 quan Pau VI va dedicar un any de celebració als apòstols Pere i Pau en el dinovè centenari del seu martiri. Precisament en la seva clausura, el 30 de juny de 1968, Pau VI va pronunciar una solemne professió de fe, el «Credo del poble de Déu», una senzilla però alhora profunda exposició dels continguts essencials del catolicisme. Un text breu, però que va ser obra de referència fins a la presentació del Catecisme de l'Església catòlica, l'any 1992, de la publicació del qual commemorem ara els vint anys.

SÍNODE DE BISBES

El 25 de gener de 1959, el papa Joan XXIII anunciava la convocatòria d'un Concili general per a tota l'Església. Va ser la decisió ferma i madura d'un Papa que, a menys de 90 dies de la seva elecció a la Càtedra de Pere —el 28 d'octubre havia estat elegit i el 4 de novembre de 1958 havia estat coronat Papa— i amb 77 anys, va comprendre que l'Esperit del Senyor empenyia l'Església vers una renovació profunda. En el seu *Diari de l'ànima*, Joan XXIII escrivia que la convocatòria del Concili va ser una iniciativa totalment seva. Certament, ningú més que el Papa podia pensar en aquell moment en la convocatòria d'un Concili ecumènic. Per això l'anunci va provocar una sorpresa inesperada per a tothom, i sobretot perquè l'anunci el feia un Papa d'edat avançada que havia estat escollit per a ser un Papa de transició.

Joan XXIII no va convocar el Concili amb un programa concret per a resoldre problemes concrets. Tanmateix, ben aviat va definir les seves grans línies: seria un Concili amb una finalitat *ecumènica* que tractaria la qüestió de la unió de les Esglésies cristianes, i seria un Concili *pastoral*: calia que l'Església en cada un dels seus actes fos el reflex de Crist, el Bon Pastor. L'expressió italiana *aggiornamento* va ser la que més exactament va expressar la idea principal del concili Vaticà II: posar al dia l'Església, actualitzar l'Església que en aquell moment havia perdut el vigor evangelitzador i la força creativa per a servir a la humanitat.

El dia 11 d'octubre de 1962 s'inaugurava el concili Vaticà II a la Basílica de Sant Pere amb la presència d'uns 2.600 bisbes vinguts d'arreu del món. El papa Joan XXIII va pronunciar el discurs inaugural que començava amb les paraules: *Gaudet mater Ecclesia* 'Exulta Església mare'. En aquest discurs el Papa va remarcar allò que hauria de ser el més important: l'Esperit del Concili. Calia presentar el magisteri de l'Església però privilegiant el punt de vista pastoral, és a dir, calia transmetre les dades de la fe però *reformulades* amb un altre to distint al de la condemna, amb un llenguatge nou que fos capaç de respondre a les necessitats de l'home actual.

Aquella mateixa nit, el Papa va sortir a la finestra per a saludar una multitud de persones que s'havien aplegat a la plaça de Sant Pere. Els va beneir i els va acomiadar dient-los: «Aneu a les vostres cases, feu un petó als vostres fills i digueu-los que és del Papa.» Aquestes paraules resumeixen i expressen l'Esperit que va guiar els anys del Concili (1962-1965): una Església que volia fer-se propera a tota la humanitat, talment el gest del bes d'un Papa a tots els seus fills, a tots els homes i dones de bona voluntat. Els 2.600 bisbes provinents de països i cultures diferents, amb pensaments diversos, etc. van anar convergint de mica en mica, enmig de les dificultats òbvies a l'hora d'aprovar els treballs i documents que es presentaven a l'Assemblea. Això no va ser només un fruit de l'esforç i de la capacitat humana d'aquells homes sinó de la presència de l'Esperit que guiava la seva Església pels camins de la renovació i del servei a la missió que Jesucrist li havia confiat de transmetre fidelment l'Evangeli al món.

Benet XVI, en l'homilia de la inauguració de l'Any de la fe, ens convidava a tots els cristians a «reviure aquella tensió positiva [del Concili], aquell anhel de tornar a anunciar Crist a l'home contemporani», i a tornar a llegir els textos del Concili per a trobar en ells l'Esperit autèntic. És, doncs, una invitació a tots els cristians a viure un Any de la fe per a retrobar el mateix Esperit que va guiar els treballs del Concili i va fer sortir l'Església al món, el mateix Esperit que el dia de la Pentecosta va moure els Apòstols a predicar l'evangeli a les places, el mateix Esperit que ens ha de moure a tots a una nova evangelització.

Què és la fe?

Val la pena que en aquest Any de la fe ens qüestionem una mica si tenim fe o no gaire. Sempre amb la intenció de fer-la créixer. Jesús mateix qüestionava la fe del seus deixebles. Un dia, mentre anaven pel llac de Galilea i la barca s'enfonsava a causa d'un temporal, Jesús, davant la por dels deixebles els diu: «Per què sou tan covards, gent de poca fe?» (Mt 8,26), o en les altres versions: «per què sou tan covards, encara no teniu fe?» (Mc 4,40), «on és la vostra fe?» (Lc 8,25).

Imaginem que Jesús ens diu a cadascun de nosaltres: «Gent de poca fe; encara no teniu fe? On és la vostra fe?» No és cap retret; vol sotraguejar la persona per a fer-la avançar.

Molts respondríem que tenir fe és tenir confiança en Déu, l'experiència d'amistat amb Jesús, haver trobat en el nostre interior l'amor de Déu que ens acompanya i no ens abandona. Tanmateix l' experiència ens diu que aquesta fe nostra és feble i que sovint la deixem de banda i preferim confiar més en nosaltres mateixos o en les coses que ens envolten. Llavors, quan ens trobem sols és quan ens entra la por, com als deixebles quan s'enfonsaven.

Cal que sentim la veu amable de Jesús: on és la teva fe? Deixem-nos interpel·lar una vegada més per la veu del Mestre. En el fons ens està dient que ell sempre és al nostre costat i que tenint-lo a ell podem viure aquesta vida amb més confiança, sense por de res.

Ningú no es posaria a ell mateix com exemple personal de fe, però ens podem enriquir mútuament. Per això anirem fent aquesta pregunta a diverses persones, esperant que ens aportin un testimoni personal de la seva fe.

Què és la fe per a tu, que sembla que en tens?

Em demaneu que doni raó de la meva esperança i de la meva fe en Jesucrist, en el Déu que ell ens va revelar amb paraules i fets i que és el Pare de tothom. Bé, aquest exercici no és fàcil de fer en un breu escrit, ja ho podeu intuir. Començaré aclarint-vos, primer, què entenc jo, quin és per a mi el concepte de la paraula fe.

Molt sovint m'he trobat amb persones que m'han fet aquesta pregunta: «Però què és la fe, Maria Rosa, tu que sembla que en tens?» O millor encara: «Què entens tu per fe?» O aquesta altra que s'hi assembla: «Creure sí, però en què..., o en qui?» Es pot creure avui dia en alguna cosa o en alguna persona en concret?

És difícil de respondre? Potser sí, però us faig notar que les mateixes persones que formulen aquestes preguntes responen ja —potser sense saber-ho— a la primera part del concepte fe. Evidentment, la fe és creure, confiar en algú o en algun projecte humà concret. És posar la meva confiança en alguna persona concreta i fiar-me'n perquè el que fa i el que em diu em resulta «creïble»..., perquè crec que el que diu és cert, és veritat. Per a mi Jesús és objecte d'aquesta fe, és un model creïble a qui cal imitar i seguir. En aquest sentit no hem d'oblidar que les persones ens formem, ens eduquem, a partir de «models humans a imitar»; és a dir: l'ésser humà es forma, en un primer moment, a partir de les persones que tenen cura d'ell i el van formant i modelant dins d'una família, i aquesta en un entorn o cultura determinades.

A mesura que he anat coneixent més i més Jesús, més m'ha fascinat la seva persona, és a dir: la seva manera de ser, d'estar i de passar per aquest món... I aquesta és la manera com jo vull viure, ser i estar en el meu pas per aquest món.

Penso que les persones creixem i ens desenvolupem dins de petits o grans projectes que ens fan sentir «vius» i, sobretot, que ens fan ser més humans. Així, viure dins el cristianisme és viure dins un humanisme portat a l'extrem. Per això m'adhereixo al testimoniatge dels cristians i les cristianes que a mi em resulten més «creïbles» dins de l'Església de tots els temps —destriant el blat del jull— que sovint conviuen en un mateix camp.

Sí, crec, en el Déu de Jesucrist, que és el meu Pare i el Pare de tothom.

Sí, crec en Jesús, crec que ell viu i està amb mi sempre: en les adversitats, en les foscors i en les clarors de la meva vida de cada dia... I sentir-me tan «ben acompanyada» em fa molt feliç, tan feliç que desitjaria que aquesta felicitat fos la de tothom. M'agradaria compartir-la i fer-la conèixer...

A la fi, crec que tots som germanes i germans que hem de «viure estimant» i passar per aquest món fent el bé, així de senzill.

Resumint-ho amb paraules de sant Agustí: «Estima i fes el que vulguis», que segur que ho faràs bé.

Acabo tot pregant: «Davant la consciència de la meva pobresa i finitud, ajuda'm a estimar com tu ens vas estimar... fins a l'extrem i sense mesura, ja que la mesura de l'Amor és estimar sense mesura.»

Maria Rosa Climent. *Pedagoga*

TEXTOS DELS PARES DE L'ESGLÉSIA

Tertul·lià de Cartago, prevere, és el primer escriptor cristià en llengua llatina. Va escriure diversos tractats teològics a la fi del segle II i a les primeries del segle III, dirigits en actitud de controvèrsia contra l'heretgia gnòstica. El gnosticisme cristià del segle II, fonamentant-se en suposades revelacions divines no recollides en els llibres del Nou Testament, deformava greument el contingut de la fe cristiana. Hem escollit un text polèmic de la seva obra Prescripció contra totes les heretgies, en què Tertul·lià presenta l'ensenyament dels Apòstols com l'únic fonament de la fe autèntica en què han de creure les comunitats cristianes i el contraposa a les falses novetats de les doctrines gnòstiques.

TERTUL·LIÀ DE CARTAGO

«El Crist Jesús, Senyor nostre, pregonava el que era, el que havia estat, la voluntat del Pare que ell complia, la determinació del deure de l'home. Ho pregonava mentre era a la terra, davant del poble, i a voltes també per separat, als qui volien aprendre-ho, d'entre els quals n'havia posat dotze, principals, al seu costat destinats a ser mestres de les nacions. Un li va mal reeixir, però als altres, quan ell va retornar cap al Pare després de la resurrecció, va manar-los que anessin a ensenyar les nacions i que les bategessin en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. I els Apòstols —mot que vol dir 'enviats'— adés van elegir, per sorteig, Maties, a fi que ocupés el lloc de Judes, d'acord amb la profecia de David.

Gaudint ja de la força de l'Esperit Sant que els havia estat promesa i que els donava poder i eloqüència, primer van predicar per terres de Judea la seva fe en Jesucrist i, un cop instituïdes les Esglésies, s'escamparen arreu del món a proclamar per totes les nacions la doctrina de la mateixa fe. A cada ciutat fundaren Esglésies, que són l'esqueix i la llavor de la doctrina de la fe per a les altres que van naixent. Aquestes Esglésies es diuen apostòliques, per tal com provenen de les fundades pels Apòstols. Cal que tot llinatge sigui judicat segons el seu origen. Aquesta munió tan gran d'Esglésies no és sinó aquella primera Església, fundada pels Apòstols, de la qual deriven totes les altres. Totes són primeres, i són apostòliques, car totes juntes en són una de sola. Aquesta unitat és demostrada per la comunicació de la pau, per la crida de la germanor i per la cèdula de l'hospitalitat. I l'única raó d'aquests drets no és altra que la transmissió d'un mateix misteri. El que els Apòstols van predicar, és a dir, el que Crist els va revelar, cal comprovar-ho només per mitjà de les mateixes Esglésies que els Apòstols fundaren, o bé predicant-hi ells en persona de viva veu, com diem, o bé, més tard, per mitjà d'epístoles.»

(Tertul·lià, *Prescripció contra totes les heretgies* 20,1-9; 21,3; 22,8-10).

PREGÀRIA

Augmenta'ns la fe!
Senyor Jesús, tu coneixes la meva fe.
Saps que t'estimo i que vull seguir-te.

Deixa que m'abandoni a les teves mans
amb la confiança d'un infant.
Fes-me sentir el teu Amor.
Renova la meva vida
per tal que avui pugui descobrir
les meravelles de la teva mà.

Concedeix-me constància en la pregària.
Que pugui escoltar la teva veu en el meu cor.
Que visqui les paraules del teu Evangeli
i pugui compartir amb els meus germans
l'alegria de creure i de viure amb més caritat.

Edita: Arquebisbat de Tarragona
Redacció i administració: Pla de Palau, 2 · 43003 Tarragona **- Imprimeix:** RABASSA Arts gràfiques . Reus - DL: T-519-01